

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

з дисципліни: «Економічна теорія»

на тему:

«Аналіз стану і тенденцій розвитку ринку комп'ютерів і програмного забезпечення (національний аспект)»

Студентки II-го курсу групи ЕЕП-21

Обшарської І. О.

Керівник:

к. е. н., доцент

Карп І. М.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка: ECTS _____

Тернопіль 2017

План

Вступ

Розділ 1. Комп'ютерний ринок: розвиток та функціонування.

Розділ 2. Статистичний аналіз ринку програмного забезпечення в Україні та порівняльна характеристика окремих регіонів.

Розділ 3. Шляхи вдосконалення ринку комп'ютерів України.

Висновки

Список використаних джерел

Зміст

Вступ.....	4
Розділ 1. Комп'ютерний ринок: розвиток та функціонування.....	6
Розділ 2. Статистичний аналіз ринку програмного забезпечення в Україні та порівняльна характеристика окремих регіонів.....	11
Розділ 3. Шляхи вдосконалення ринку комп'ютерів України.....	15
Висновки.....	19
Список використаних джерел.....	21

Вступ

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день розвиток програмного забезпечення стає все більш актуальним як для виробників, продавців, так і для споживачів. ІТ – сфера тісно пов'язана та переплітається із всіма економічними процесами, показниками та економічною діяльністю загалом, водночас впливаючи на її розвиток.

Важливість інформаційних технологій полягає у формуванні конкурентноспроможності організації та розвитку усіх видів діяльності, ці технології покращують якість обслуговування, споживання товарів та послуг, тим самим покращуючи попит ринку комп'ютерів. В Україні ІТ-сфера посідає значне місце в економічному, соціальному та політичному житті країни. Основною **метою** дослідження є формулювання загального поняття програмного забезпечення, аналіз сучасного стану ринку комп'ютерів, розвитку інформаційних технологій в нашій країні та перспективи майбутнього у цій сфері, планування успішного функціонування ринку комп'ютерної діяльності. З огляду на поставлену мети, ми можемо виділити такі **завдання** дослідження:

- аналіз тенденцій розвитку на ринку інформаційних технологій України;
- визначення найважливіших проблем і перепон для чіткого та швидкого подання інформації до суспільства країни;
- пошук перспектив та головних складових для успішного розвитку програмного забезпечення в Україні та можливість влиття ІТ-сфери у світовий ринок;
- розробка та удосконалення новітніх конкурентоспроможних інформаційних технологій у всі сфери життя населення, в тому числі й в економічну структуру України, що дасть можливість покращити розвиток програмного забезпечення, збільшити продуктивність праці, відповідати якісним та доступним послугам освіти, науки, культури, охорони здоров'я;

- розширення спектру можливостей людини мати доступ до державних та світових інформаційних ресурсів;
- створення нових робочих місць;
- покращення умов роботи, побуту населення та життя загалом.

Об'єктом дослідження є інформаційні технології та програмне забезпечення України на сьогоднішній день.

Предметом досліджуваної теми є основні чинники, які впливають на функціонування ринку комп'ютерів в національному аспекті.

Розвиток інформаційних технологій та її вплив на економічне життя України цікавить багатьох вітчизняних науковців, таких як: Бабанін О. С., Войтко С. В., Маслов А. О., Пиріг С. О., Седікова І. О., Федулова Л. І., Чайковська М. П., Чухно А. А. та багато інших.

1. Комп'ютерний ринок: розвиток та функціонування

Із початком розвитку інформаційних технологій, інформація перетворилася на товар, який за останні роки стає найпоширенішим об'єктом купівлі-продажу. Встановлення інформаційного ринку на сучасному етапі є основною особливістю розвитку ринкових відносин. Ринок інформації швидкими темпами випереджає матеріальний ринок товарів і послуг у майже всіх розвинених країнах світу.

Визначення комп'ютерного ринку не є до кінця сформульованим, тому що його зміст змінюється з неоднозначністю підходів до пояснення інформаційної сфери економіки і є різним в кожній країні світу.

Продуктами інформації, які використовуються на машинних носіях, є текстові та електронні файли, база даних, програмне забезпечення тощо. Інформаційні послуги, що відповідають певному продукту інформації ґрунтуються в організації доступу до цього продукту. Вони надаються за рахунок спеціальних програм, які пропонуються користувачеві із даними, які використовуються для обробки стандартними засобами, що належать користувачеві.

Розповсюдження інформації на машинних носіях є сучасною інформаційною технологією, що за специфікою та способом користування дуже близька традиційній, тому що користувач впевнений яку інформацію він отримує, але вагається в потрібності цієї інформації в такому обсязі.

Щодо формування інформаційного ринку в Україні виділяють три етапи.

1. Започаткувався ще за Радянського Союзу і завершився у 1988 році масовим розповсюдженням ПЕОМ. В цей час діяла чітка система державних закупівель комп'ютерної техніки, в більшості випадків радянського виробництва.

Такого терміну як «програмна продукція» майже не було, тому що програмне забезпечення закуповлювалося із комп'ютерною технікою та не

існувало окремо від неї. Велика частина користувачів радянських часів не могли собі уявити, що математичну задачу або рівняння можна розв'язати за допомогою різних комп'ютерних програм, які в той момент вже існували в західних країнах. На цей час в СРСР та Україні зокрема організації, що мали в своєму користуванні комп'ютерний прилад, повинні були наймати програмістів для створення програм на основі виробничих задач цієї організації. Персональних комп'ютерів була досить мала кількість, тому що підприємства користувались складними обчислювальними машинами, дати змогу яким могло лише окреме коло спеціалістів. Обчислювальні установи та інші центри програмного забезпечення використовували так звані «піратські» копії програмних продуктів, особливістю чого було те, що вони користувалися не закордонними копіями, а радянськими, використовуючи продукти радянських програмістів, які лише започатковували свій ринок.

Таким чином, тоді з'являлися різноманітні організації, які перекладали усім відомі західні продукти програмного забезпечення на вітчизняну (російську) мову та продавали їх під іншими назвами як особисту власність. До прикладу, Всесоюзний центр алгоритмів і програм «Центрпрограммсистем» переклав dBASE і продавав цю програму під назвою «REBUS», FoxPro продали як «Карат». У сучасних умовах це було б незаконно відповідно до захисту прав на інтелектуальну власність на продукти програмного забезпечення, але в той час такого поняття ще не існувало, тому можна було використовувати «піратські копії».

За радянських часів відомчі обчислювальні центри різних видів здійснювали послуги з переробки та обслуговування інформації. Вони ґрунтувались на централізованій обробці інформації під замовлення користувачів.

Послуги по упровадженні ремонту, а саме: монтаж, покращення та введення в експлуатацію технічного надання послуг ЕОМ та інших різних

засобів комп'ютерної техніки набули неабиякого розвитку. Обслуговування створювалось мережею спеціалізованих організацій «Захід-ЕОМ-комплекс».

2. Наступний (другий) етап, що датувався 1988 – 1992 рр. визначався розробленням персональних комп'ютерів, до того ж, у масовій кількості, тому що приватні підприємства в нашій країні не могли б стрімко розвиватись без нових технологій.

Україна здобула незалежність, тому для неї відкрилися широкі простори – кордони, звідки надходили великі потоки інформації про програмні продукти Заходу. В цей час в роботі програмістів з'являється таке поняття як дистриб'ютор – встановлювач програмних продуктів на диск. Ці продукти вже були у продажі в деяких магазинах техніки, але наважувався на це не кожен підприємець, тому що це було надзвичайним ризиком. Така купівля полягала у документації програмного продукту, що дозволяла вивчити та ефективно працювати з персональним комп'ютером.

В цей час цілком змінилися потреби користувачів через перехід від командно-адміністративної до ринкової системи господарювання. Споживачі потребували горизонтальних інформаційних потоків, коли інформацією обмінювались підприємства між собою, а не вертикальних (обмін інформацією між вищими органами). Але, звичайно ж, через відсутність системно-інформаційних технологій, програмних та технічних пристроїв, ці потреби не задовольнялись. По-перше, економічна криза вплинула на створення нових системних засобів через неспроможність оплати. По-друге, неплатоспроможними були й споживачі. Через це виникла недостатня кількість попиту на працю вітчизняних ІТ-спеціалістів, що призвело до їх масової еміграції на Захід, де їх знання були досить актуальними. Інформаційний ринок тоді на Україні практично не функціонував.

3. Третій етап розпочався у 1992 році до сьогоднішнього дня. На даному етапі збільшився ринок іноземних компаній, робота яких полягала у розробці

програ-много забезпечення і наданням технічно-інформаційних послуг. На сьогодні велика кількість відомих усім організацій, корпорацій та компаній мають свої представництва в Україні, серед них: Microsoft, Oracle, Informix та ін. В нашій країні зараз досить широко функціонує та розвивається інформаційний ринок, а підтвердженням цього є дистриб'юторська та дилерська мережа усіх цих організацій. Також збільшується кількість вітчизняних компаній, які функціонують у спектрі розроблення ПЗ, інтеграцією інформаційних систем та послуг, але вони не є конкурентноспроможні іншим іноземним компаніям. Українські фірми спеціалізуються на вирішенні різного роду задач, але пов'язаними лише з українським колом реалій, тому їх не можуть розв'язати за допомогою іноземних програм, а саме: конкретні антивірусні програми, що характеризуються зі знищенням вірусів «українського походження», лінгвістичні програми та ін.

Функціонування інформаційного ринку на Україні здійснюється за допомогою іноземних програмних продуктів. Хоча, поширення саме іноземних програмних продуктів має не лише позитивні, а й негативні наслідки. Це пов'язане із недостатньою розвиненістю власного виробництва програмного забезпечення та інформаційних технологій, оскільки українські фірми запозичають технології в іноземних, і саме тому, вони не можуть конкурувати з ними на світовому ринку. Такий негативний наслідок є головною проблемою для ринку України і може бути вирішена лише тоді, коли ми подолаємо економічну кризу.

Інформаційний ринок порівняно з іншими сферами розвивається досить динамічно як в Україні, так й в інших країнах світу.

У Доповіді про стан інформатизації [9, с. 43] бралось до уваги, що найпоширенішою складовою ринку інформатизації є ринок персональних комп'ютерів. Після закінчення фінансової кризи 1998 р. дуже скоротився попит на ПК і досить помітно поширився продаж комплектування. Це

пояснюється тим, що більша частина персональних комп'ютерів випускається дрібними підприємствами або фізичними особами і продається приватним або колективним споживачам. За статистикою, частина цього «тіньового» ринку ПК складає від 60 до 40% від усієї кількості закупівель персональних комп'ютерів в Україні і зазвичай не проходить державну статистику [2]. Тому остаточної оцінки українського ринку ПК немає, лише на імовірних даних. У Законі України роль інформаційних товарів та послуг в системі товарних відносин описується так: «Інформаційні товари та інформаційні послуги громадян та юридичних осіб, які займаються інформаційною діяльністю, можуть бути об'єктами товарних відносин, що регулюються чинним цивільним та іншим законодавством. Ціни і ціноутворення на інформаційну продукцію та інформаційні послуги встановлюються договорами, за винятком випадків, передбачених Законом». ПК почали стрімко розвиватись у 2011 році, але це було «недовгим задоволенням», оскільки вже через два роки обсяги їх продажу значно скоротились.

До 2017 року ринок програмного забезпечення та персональних комп'ютерів продовжував скорочувати обсяги виробництва і продажу, при цьому знизилися темпи продажу ноутбуків і настільних ПК внаслідок розширення випуску планшетів [1, с. 24]. Загальне скорочення продажів характеризується стагнацією попиту і перенасиченням ринку на основі відсутності конкретних причин для початку процесу заміни функціонуючих пристроїв [1, с. 25]. Наприклад, приблизний обсяг продажів програмного забезпечення найбільше складає системне ПЗ - 0,462 млн. дол. США, найменше – бізнес-орієнтація (0,154 млн. дол. США) (Таблиця 1).

Таблиця 1**Оцінка обсягів реалізації ПЗ за різновидами, млрд. дол. США**

№	Види ПЗ	Приблизний обсяг продажів, млрд. дол. США
1.	Системне ПЗ	0,462
2.	Інформаційна безпека	0,28
3.	Мережеве ПЗ та Інтернет ПЗ	0,224
4.	Бізнес-орієнтація	0,154
5.	Комунікаційне та мультимедійне ПЗ	0,252

Джерело: складено автором на основі [1, с. 22].

На сьогоднішній день розвиток ринку комп'ютерів та програмного забезпечення на Україні розвивається, але зі своїми недоліками.

2. Статистичний аналіз ринку програмного забезпечення в Україні та порівняльна характеристика окремих регіонів

Основою інновацій є сприяння інформаційних технологій та продуктів до підвищення темпів зростання людського капіталу, полегшення та прискорення темпів пізнання та використання на практиці отриманої інформації. За рахунок масового попиту та користування інформаційних товарів та послуг виробляються нові та сприятливі умови для прогресивного розвитку суспільства у всіх його аспектах: в економіці, соціальній площині та політиці. Без сумніву, головною передумовою сприятливого розвитку економічного життя країни є активні та прогресивні темпи інформатизації. Тому, на світовому ринку стає більш помітною потреба в запровадженні нових технологій та ідей комп'ютерного ринку. Для того, аби розпочати аналіз ринку комп'ютерів в Україні, потрібно визначити обсяги імпорту та експорту інформаційних та комп'ютерних послуг. За даними Таблиці 2, обсяг ввезення (імпорту) комп'ютерних послуг найбільше склав у 4 кварталі 2016 року, а інформаційних послуг – у 1 кварталі. Всього за рік було імпортовано більше послуг комп'ютерної техніки. Такі дані свідчать про те, що сегмент комп'ютерного та інформаційного ринку не може задовільнити населення країни достатньою кількістю послуг, тому що за статистикою вони є невеликими.

Таблиця 2

Обсяг імпорту комп'ютерних та інформаційних послуг

в Україну, тис. дол. США

Річний квартал	1 квартал	2 квартал	3 квартал	4 квартал	Всього за 2016 рік
Комп'ютерні послуги	42150,7	40923	49342	55557,5	187973,8
Інформаційні послуги	39335,8	35705,8	38471,6	36735,0	150248,1

Джерело: складено автором на основі [2].

Щодо експорту комп'ютерних та інформаційних послуг з України, ситуація дещо інша. За 2016-2017 рр. експорт комп'ютерних та інформаційних послуг зріс майже у 15 разів (до 87,2 млн. дол. США) [10]. Питома вага цього виду експорту порівняно із загальним експортом послуг у 2016 р. склала 2,1 %. Аналіз таких даних свідчить про те, що комп'ютерний та інформаційний ринок України не є достатньо розвинутим [11, с. 88].

Отож, згідно даних Таблиці 3, найбільше експортувалось комп'ютерних послуг з України 303647,3 тис. дол. США у 4 кварталі, найменше - 266570,9 тис. дол.США у 1 кварталі. Інформаційні послуги дещо нижчі. Всього експортувалось з України 245152,4 тис. долю США.

Таблиця 3

**Обсяг імпорту комп'ютерних та інформаційних послуг
в Україну, тис. дол. США**

Річний квартал	1 квартал	2 квартал	3 квартал	4 квартал	Всього за 2016 рік
Комп'ютерні послуги	266570,9	294038,5	280830,7	303647,3	1145087,5
Інформаційні послуги	64919,5	68889,9	52954,4	58388,6	245152,4

Джерело: складено автором на основі [2].

У той же час, Україна посідає гідне місце у світі за кількістю сертифікованих ІТ-спеціалістів, також Україна входить до ТОП-30 локацій для передачі замовлень на розробку програмного забезпечення. В окремих регіонах України ринок програмного забезпечення розвивається по-різному. Наприклад, кількісний потенціал споживання ПЗ в Києві складає 3860 тис. осіб, а в Севастополі – лише 340 тис. Осіб, це залежить не тільки від загальної кількості населення, а й від обсягу пропозиції програмного забезпечення [3, с. 18] (Таблиця 4).

Таблиця 4

Кількісний потенціал споживання ПЗ в окремих областях України, тис. осіб

№	Регіон	Загальна чисельність населення, тис. осіб	Центр	Кількісний потенціал споживання, тис. осіб
1	Запорізька область	1786,9	Запоріжжя	1100
2	Луганська область	2263,7	Луганськ	1800
3	Севастополь	381,7	Севастополь	180
4	Сумська область	1147,7	Суми	520
5	Харківська область	2732,1	Харків	2100
6	Чернігівська область	1083,8	Чернігів	450
7	Київська область	2813,5	Київ	2270

Джерело: складено автором на основі [14, с. 317].

Посилюється тенденція на використання програмного забезпечення з відкритим кодом, що має суттєві цінові переваги і не містить ліцензійних обмежень для користувачів (Рис. 2).

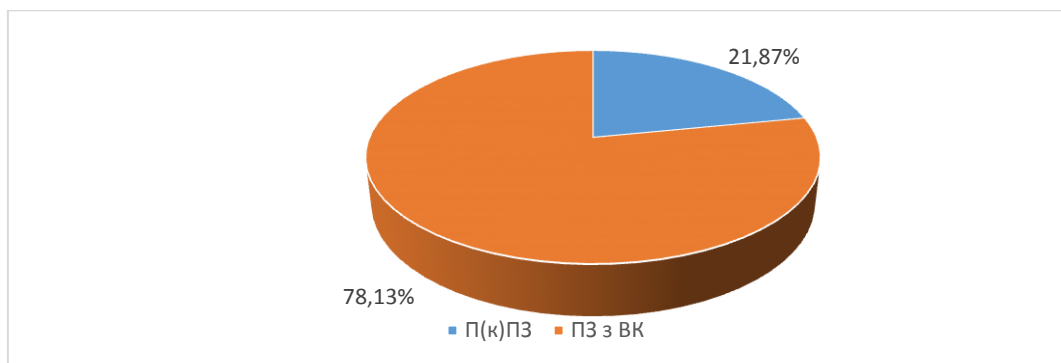

Рис. 2. Співвідношення використання пропріетарного програмного забезпечення та програмного забезпечення з відкритим кодом, %

[складено автором на основі] [7]

Також слід розглянути компанії, що займають лідерські позиції на ринку комп'ютерів та програмного забезпечення України. На сьогоднішній день такими лідерами є: Microsoft, Google, Adobe, Apple та інші. Кожна з них має

різний річний оборот, капітал та сферу інтересів. Детальніше дані можна розглянути у Таблиці 5.

Таблиця 5

Зведена характеристика компаній-лідерів у сфері виробництва програмних продуктів на вітчизняному ринку

Компанія	Річний оборот млрд. дол.	Капітал, млрд. дол.	Частка ринку, %	Сфера інтересів
Microsoft	51,5	300	20	Близько 33% доходів надходить від продажу систем управління бізнес-процесами підприємства, дохід від реалізації ОС не перевищує 30%, ще 22% надходжень забезпечує продаж спеціалізованого ПЗ для корпоративних клієнтів.
Google	29	120	14	Найпотужнішим двигуном маркетингової стратегії компанії на ринку ПЗ для бізнесу є Google Apps.
Apple	65	320	6	Проектує та виробляє програмне забезпечення, що включає в себе операційні системи Mac OS X, iTunes -- медіа браузер, iLife -- набір мультимедіа і програмного забезпечення творчого потенціалу.

Джерело: складено автором на основі [5, с. 214].

Важливим є те, що розповсюджують та виробляють ПЗ також і виробники ПК, однак вони складають лише 4% усього ринку.

3. Шляхи вдосконалення ринку комп'ютерів України

Створення комп'ютерних, програмних та інформаційних технологій є однією із небагатьох сфер діяльності суспільства, де можливий розвиток науково-технічного потенціалу України. Важливим є те, що сьогодні попит на комп'ютерні та програмні товари всередині країни є недостатнім і це може призвести до більшого обсягу експорту цих товарів за кордон. Яскравим прикладом слугує ситуація в Індії, де у сфері програмного забезпечення було створено 200 тис. роб. місць для фахівців і спеціалістів, тому що ця країна спрямовувала розвиток комп'ютерної галузі на внутрішній ринок, тим самим створюючи робочі місця.

Для розвитку ринку комп'ютерів Україна має великий потенціал, а саме висококваліфікованих фахівців та досить дешеві трудові ресурси, що є найважливішим фактором, а також розвинену інфраструктуру телекомунікацій. Функціонування у цій сфері забезпечить ринок створенням великої кількості робочих місць, зменшить «відплив мізків» з країни і забезпечить в майбутньому збільшення обсягів державного бюджету за рахунок оподаткування новостворених підприємств, а в загальному це прослугує розробкою іміджу України як високорозвиненої технологічної країни.

Ринок програмного забезпечення, комп'ютерних та інформаційних технологій не зможе існувати без розробки нових ідей та науково-технічного прогресу. Розвиток цього ринку характеризується численними виставками, конференціями, різного роду презентаціями. Кількість конференцій в Україні та за кордоном з кожним роком зростає, тим самим відкриваються нові фірми, які беруть в них безпосередню участь. Ці конференції проходять не лише у столиці, а й в окремих областях України. Цей процес підтверджує розвиток українського комп'ютерного ринку [5, с. 215].

Досліджуючи потенціал України, в майбутньому очікується запровадження ринку інформаційного ринку товарів та послуг за їх важливістю та

прибутковістю до відповідних ринків Європи [4, с. 121]. На даному етапі, ринок інформаційних технологій перебуває на стадії активного розвитку і становлення. В основному збільшує свою сферу діяльності ринок комп'ютеризації, розширює масштаби функціонування мережа Інтернет та доступи до неї, підвищення темпів експорту української продукції програмного забезпечення. [7].

Україна поставила собі за мету до 2020 року стати лідером у сфері ІТ-аутсорсингу [6, с. 23]. Зараз розробляється новий проект українським урядом та рядом ІТ-компаній, який передбачає створення 150 тис. нових робочих місць у цій галузі.

Також передбачається отримання доходів від експорту інформаційних та комп'ютерних послуг у вигляді 10 млрд. дол. США, а також заплановані інвестиції в модернізацію та розвиток освітньої системи, тобто вивченні кваліфікованих спеціалістів в ІТ-сфері [7].

Серед напрямів, які б прослужували розвитку та розробці нових інформаційних технологій в потенціалі України є [15]:

- запровадження ІТ-аутсорсингу, тобто переведення окремих підрозділів організації в постачальника послуг;
- створення науково-дослідних та навчальних організацій по комп'ютеризації та програмному забезпеченні;
- розробка стартапів, що складають важливий сектор ІТ-ринку;
- розвиток інформаційних технологій в державній сфері, а саме осучаснення системи автоматизації та створення так званого електронного уряду, що потребує немалих інвестицій, але розглядається у майбутній перспективі [12].

Головною метою України по розвитку інформаційного суспільства є збільшення темпів розвитку нових інформаційних технологій, які будуть конкурентноспроможними в усі сфери суспільного життя, що забезпечить:

- високу продуктивність праці, етап розвитку інформаційної галузі, зокрема сфери Інтернет;

- збільшить частку продукції, яка містить науковий зміст;

- сприятиме якісним та доступним послугам освіти, охорони здоров'я, культури,

науки за рахунок використання на практиці комп'ютерної та інформаційних технологій;

- розширить можливості суспільства мати доступ до державних та світових електронних ресурсів;

- створить нові робочі місця;

- покращить добробут та повсякденне життя людини в загальному [12].

Важливою складовою в глобальному аспекті, який впливатиме на розвиток ІТ-сфери в Україні є підписання Угоди про асоціацію з ЄС.

Ця угода забезпечить:

- реалізацію законодавчого стимулювання науково-дослідних центрів та нових організацій у сфері інформаційних технологій та програмного забезпечення;

- підвищення темпів розвитку співпраці у галузі інноваційної діяльності між організаціями, науково-дослідними центрами та державою.

На українському ринку комп'ютерів спостерігаються такі головні тенденції, що характеризують перспективи в майбутньому [14, с. 324]:

- більша частина ПК, яка пропонується виробниками, складає сучасні моделі комп'ютерів, тобто машини нового покоління на основі процесора Pentium.

Але ці машини використовують лише компанії, які є фінансово спроможними;

-прогресивно розвивається сфера модернізації IBM-сумісних інформаційних машин і не відстає від купування нових комп'ютерів;

-помітно функціонує українська база розробки інформаційних технологій за рахунок активного розвитку фірм, які займаються збиранням комп'ютерів всередині країни з імпортного комплектування;

-активно збільшує темпи розвитку сфера програмного забезпечення для місцевих та загальних мереж, електронної пошти та систем забезпечення для віддаленого доступу;

-помічається концентрування уваги ринку в сторону розробок інформаційних технологій для кожного індивідуально та під замовлення;

-спостерігається участь нових груп у користуванні ЕОМ, що не мають вмінь роботи і користування комп'ютером, тобто набирає обертів споживча сфера ринку;

-підвищується ступінь розвитку галузі ринку, пов'язаної з наданням різних послуг по мережі Інтернет (Інтернет-послуги).

-поширення процесу незаконного використання і копіювання програм та інших інформаційних продуктів, не звертаючи уваги на Законодавство.

В загальному, можна сказати, що зараз в Україні є досить перспективні тенденції розвитку інформаційного, комп'ютерного ринків та ринку програмного забезпечення, однак впровадження цих тенденцій залежить більшою мірою саме від політики держави. На скільки серйозно вона поставиться до розробки нових методів функціонування цього ринку, та стільки цей ринок буде і розвинений.

Започаткування інформаційних технологій та програмного забезпечення дасть Україні прямий шлях до прозорості діяльності усіх фінансових та

бізнесових операцій, що є дуже важливим для суспільства та держави загалом [9, с. 43]. Проте уже є галузі, автоматизація яких сьогодні функціонує досить активно. До прикладу, доволі розповсюдженою стала тенденція продажу електронних квитків.

Також збільшує свої темпи розвитку переведення ПЗ в Інтернет [13, с. 24]. Прикладом може слугувати те, що організації довіряють зберігання своєї бази даних іншим особам, отримуючи від них доступ через Інтернет до цієї бази даних. Хоча разом з тим, організація попадає і під ризик, тому що їх інформація стає відкритою для інших користувачів. На сьогоднішній день розвиток інформаційних технологій та ринку комп'ютерів обіцяє зростання ВВП України та функціонування бізнес-діяльності в нових сучасних умовах інформатизації [8].

Висновки

Отже, український комп'ютерний ринок має свої особливості. По-перше, формування самого комп'ютерного ринку як такого ще не досягнув свого остаточного становлення і описується досить низьким рівнем структуризації найбільшим чином у спеціалізації послуг. По-друге, держава поки що не є досить зацікавленою в інформаційних технологіях та процесами, що з ними пов'язані. Вона майже не бере участі в регулюванні комп'ютерного ринку. Виходячи з цього, досягти стабільності на цьому ринку не вдається, тому що практична відсутність його регулювання ізолює розвиток та створення нових ідей. По-третє, споживачі не є досить проінформовані тенденціями та пропозицією товарів на ринку комп'ютерів, тому держава виступає не лише як основний замовник, а як і споживач. Найбільш розвиненим регіоном України по ринку комп'ютерів та програмного забезпечення є столиця – Київ, а уже звідти йде розвиток до інших регіонів.

Можна відзначити такі головні риси ІТ-ринку в Україні:

- збільшення кількості кваліфікованих спеціалістів у сфері інформаційних технологій, що сприяє розширенню вибору технологій до розробки різних бізнес-завдань;
- зростання інтересів компаній до рішень бізнесового характеру для покращення ефективності роботи;
- необхідність в автоматизації процесу управління інформацією та збереження даних, що має за мету отримати конкурентні переваги на ринку;
- потреба відповідності до вимог Законодавства та підвищення рівня прозорості бізнесової та інвестиційної діяльності.

Для того, щоб ринок комп'ютерів, інформації та програмного забезпечення успішно розвивався та функціонував, державі потрібне:

- створення прозорих та стабільних правил ведення бізнесу;

- забезпечення якісної підготовки висококваліфікованих працівників ІТ-сфери;
- формування позитивного ІТ-іміджу України;
- створення адекватної та здорової фіскальної системи;
- мотивація суб'єктів підприємницької діяльності до соціальної відповідальності бізнесу;
- зміни податкової політики, а саме прийняття закону про державну підтримку сфери ринку програмного забезпечення.

Звертаючи увагу на всі чинники функціонування і тенденції розвитку, можна впевнено говорити, що лише спільна праця та стимулювання зі сторони держави може гарантувати просування комп'ютерного ринку в Україні. Держава повинна мати цілісне бачення та розуміти важливість розвитку інформаційного та програмного забезпечення. Потрібно виділити ІТ-сферу в пріоритетну галузь України і підтримувати розвиток цієї галузі. Уявлення про основні сфери, куди поширюються інформаційні технології, дають змогу визначити межі попиту споживачів на конкретні види товарів та прогнозувати тенденції розвитку в майбутньому. Найголовнішим чинником, що впливає на процес збільшення обсягу користувачів мережі Інтернет, є ступінь розвитку технічної інфраструктури, а саме: наявність комп'ютерів, ліній зв'язку тощо. Ринок комп'ютерів на сьогоднішній день є досить нестабільним і ненасиченим новими технологіями та ідеями. Це залежить від економічної ситуації в країні. Беручи до уваги те, що останнім часом ринок комп'ютерів та інформаційних технологій показує стабільні темпи зростання, можна припускати вихід на рівень більш розвинених країн. Від цього буде залежати темпи формування єдиного інформаційного простору та інтеграції України до інформаційного простору світу. На комп'ютерному ринку потрібно утворювати асоціації та інші різні об'єднання. Необхідно розробляти власну ініціативу, просувати ІТ-ринок до нових ідей та

технологій і їх просування в майбутньому через різноманітні спеціалізовані спілки. Лише ми можемо розвивати цю країну та досягати нових висот.

Список використаної літератури

1. *Бабанін О. С.* Статистика розвитку ІТ-ринку в США, Україні й світі / *О. С. Бабанін* // Статистика України. – 2017. – № 1. – С. 22-27.
2. Державна служба статистики України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Економічна енциклопедія / за ред. *С. В. Манюка* – К. : ВЦ Академія, 2016 р. – 952 с.
4. *Заруба Ю.* Конкурентоспроможність підприємства / *Ю. Заруба* // Фінанси України. – 2017. – №2. - С. 119-124.
5. *Іванова В.В.* Особливості формування та функціонування інформаційних ринків / *Іванова В.В.* // Регіональна економіка. - 2016. - № 2. - С. 213- 219.
6. *Ілляшенко С. М.* Маркетингові дослідження: Навч. посіб. / *С. М. Ілляшенко, М. Ю. Баскакова.* – К. : ЦНЛ, 2016. – 192 с.
7. Короткий аналіз ринку моніторів: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hende.kiev.ua/market-analysis-monitors.html>.
8. Огляд і оцінка перспектив розвитку світового та російського ринків: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://it-ua.info/news/2015/02/16/oglyad-ocnka-perspektiv-rozvitku-svtovogo-ta-rosyskogo-rinkv-t.html>.
9. *Павленко Ю.В.* Україна в системі глобального цивілізаційного простору / *Ю. В. Павленко.* // Економіка і прогнозування. - 2015. -№3. - С. 41-57.
10. Падіння у більшості секторів на ринку побутової техніки та електроніки України в першому кварталі 2016 року: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gfk.com/uk-ua/rishennja/press-release/gfk-temax-padinnja-u-bilshosti-sektoriv-na-rinku-pobutovoji-tekhniki-ta-elektroniki-ukrajini-v-pershomu-kvartali-2016-roku>.

11. *Пономаренко Н.Ш.* Особливості розвитку інформаційного ринку: Монографія / *Н.Ш. Пономаренко, О.В. Фінагіна.* - Донецьк: ТОВ «Юго-Восток ЛТД», 2016. - 193 с.
12. Результати «GfK ТЕМАХ® Україна»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gfk.com/uk-ua/rishennja/press-release/temax-ukraine-q4-2015>.
13. *Суржик В. Г.* Роздрібна торгівля акціонерного підприємства / *В. Г. Суржик.* // Фінанси України – 2016. – №12. – С. 22-24.
14. *Чайковська М. П.* Стратегії розвитку ІТ-ринку України в умовах фінансової кризи / *М. П. Чайковська* // Вісник. – 2016. - №27. – С. 316-325.
15. Як вибрати комп'ютер новачку: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://luxperina.com.ua/jak-vibrati-komp-juter-dlja-novachkiv>.